

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta

Esittely eduskunnan työelämä- ja
tasa-arvovaliokunnalle

9.11.2021

Joona Lapinlampi

Keskeiset ehdotukset

- Naisten palveluskelpoisuusvaatimuksia koskeva 1 § :ssä säädettäisiin, että naisen tulee olla palveluksen aloittaessaan asevelvollisuuslain 9 § :ssä tarkoitetulla tavalla palveluskelpoinen. Asepalvelus olisi aloitettava viimeistään sinä vuonna, jona hakija täyttää 29 vuotta (1.1.2024 alkaen).
- Hakemus asepalvelukseen toimitettava viimeistään 15. päivänä tammikuuta kotipaikan aluetoimistolle (1.1.2023 alkaen). Hakemuksen voi jättää aikaisintaan sinä vuonna, kun hakija täyttää 18 vuotta.
- Valintatilaisuutta koskevat säännökset otettaisiin lain 3 § :ään VN asetuksesta.
- 4 § :ssä säädettäisiin asepalvelukseen määraamisestä sekä siitä, millä perusteella asepalveluksen alkamisajankohtaa tai palveluspaikkaa voisi muuttaa. Pykälä vastaa tältä osin asevelvollisuuslakia.
- 5 § :ssä säädettäisiin asepalveluksen aloittamismääräyksen peruuttamisesta. Nykyinen naisten 45 päivän harkinta-aika laskisi 30 päivään. (1.7.2022 alkaen)

Keskeiset ehdotukset

- Varusrahaa koskeva sääntely nostettaisiin lain tasolle nykyisestä puolustusministeriön määräyksestä.
- 8 § :ssä säädettäisiin raskauden vaikutuksesta palvelukseen. Säännökset nostettaisiin lain tasolle nykyisestä puolustusministeriön määräyksestä. (Asepalvelusta suorittavaan naiseen sovellettaisiin 5 ja 6 § :n estämättä raskauteen, synnytykseen, äitiyteen ja vanhemmuuteen liittyviä säännöksiä muualla lainsäädännössä.)
- Ehdotetun 9 § :n 1 momentti vastaisi voimassa olevan lain 5 § :n 3 momenttia, ja siinä viitattaisiin työsuhteen jatkumisen osalta maanpuolustusvelvollisuutta täyttävän työ- ja virkasuhteen jatkumisesta annettuun lakiin (305/2009).
- 11 § :ssä säädettäisiin muutoksenhausta. Pykälän mukaan tässä laissa tarkoitettuihin päätöksiin haetaan muutosta noudattaen, mitä asevelvollisuuslaissa säädetään. Tämä poistaisi nykyisen ongelman, jossa naisilla ei ole ollut muutoksenhakumahdollisuutta kaikkia laissa tarkoitettuja päätöksiä koskien, eikä mahdollisuutta valittaa kutsunta-asiain keskuslautakuntaan.

Esityksen tavoitteet ja vaikutukset

- Keskeisimpänä tavoitteena saattaa naisten vapaaehtoista asepalvelusta koskeva sääntely lakiteknisesti ajantasaiseksi ja perustuslain vaatimusten mukaiseksi. Yksilön oikeuksia ja velvollisuuksia koskevat säännökset nostettaisiin perustuslain 80 § :ssä edellytetyllä tavalla asetus- ja määräystasolta lain tasolle.
- Esityksellä yhtenäistettäisiin naisten vapaaehtoista asepalvelusta koskevaa sääntelyä asevelvollisuuslain kanssa, mikä parantaisi naisten asepalvelusta suorittavien ja asevelvollisten yhdenvertaisuutta.
- Uudistuksella ei olisi merkittäviä käytännön vaikutuksia naisten vapaaehtoisen asepalveluksen järjestämiseen.

Siviilipalveluslain 1 § :n säädösviittauksen korjaaminen

- Jos eduskunta hyväksyy lakiehdotuksen naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta ehdotetussa muodossaan, tulisi siviilipalveluslain 1 § :n 3 momentin viittaus voimassa olevaan naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain 4 § :n 1 momenttiin korvata viittauksella lakiehdotuksen 5 § :n 1 momenttiin, jossa säädettäisiin asepalveluksen aloittamismääräyksen peruuttamisen määräajasta.

Siviilipalveluslaki 1446/2007 1 § 3 mom

Tätä lakia sovelletaan myös naiseen, joka hakeutuu siviilipalvelukseen naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) ~~4 § :n 1 momentissa~~ **5 § :n 1 momentissa** säädetyn määräajan jälkeen.

